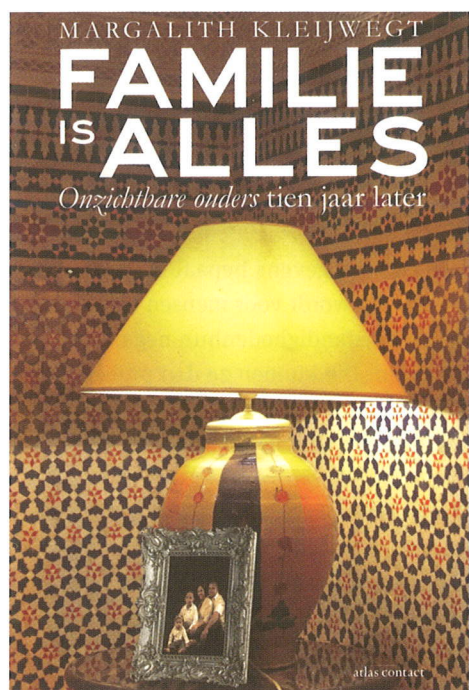

TIEN JAAR NA ONZICHTBARE OUDERS

Familie is alles

Tien jaar geleden las ik met bewondering en verbazing *Onzichtbare ouders* van Margalith Kleijwegt. In de periode die getekend werd door 9/11, de moord op Theo van Gogh en de maatschappelijke discussie over 'het multiculturele drama' zocht de journaliste de leerlingen op van één klas uit een vmbo-opleiding in Amsterdam-West en beschreef hun thuissituatie. Een zogenaamde 'zwarte school' en een klas met 23 leerlingen waarvan slechts één autochtone. Bewondering was er voor Kleijwegt omwille van de schrijfstijl en de hardnekkige pogingen om contacten te leggen met die thuissituatie; verbazing omdat bleek dat school, leefwereld en thuissituatie van de jongeren heel gescheiden werelden bleken te zijn.

Nu, tien jaar later, zoekt Kleijwegt diezelfde jongeren als jongvolwassenen op. Hoe is het hun vergaan, hoe blikken ze terug op hun voorgeschiedenis? Ze gaat opnieuw in gesprek met Esra, Jason, Aziza, Hassan, Jihad en nog enkele van hun studiegenoten. Een aantal van hen gaat het gelukkig goed. Maar de positieve verhalen waar het boek mee begint, blijken niet vol te houden. Met de ouders van toen gaat het wel gemiddeld beter. Hun Nederlandse taalvaardigheid is toegenomen, ze voelen zich zekerder in die voor hen vreemde samenleving, ze vormen een deel van de 'participatiesamenleving'. De tien jaar geleden allesoverheersende gelatenheid ten aanzien van opvoeding en

onderwijs heeft plaatsgemaakt voor geloof in de maakbaarheid van het leven, in besef van het nut van ambities. De jongvolwassenen die het minder goed verlopen is, geven uiting van hun frustratie om de gemiste kansen. Gemist, deels omdat ze te weinig werden uitgedaagd en gedisciplineerd, deels omdat het toen te weinig in hen zat om er wat van te maken. Ze dreigen nu als groep een sociale tijdbom te worden: een generatie die moedeloos wordt van hun ambities die maar geen kans krijgen door de economische crisis en hun slechte startpositie, een totaal gebrek aan perspectief. De onzichtbare ouders van tien jaar geleden worden opgevolgd door (vooralsnog) onzichtbare kinderen.

Kleijwegt maakt ook duidelijk dat het vmbo van 2004 niet dat van 2014 is. Er wordt nu steviger werk gemaakt van het opvolgen van afwezigheid, er is veel aandacht voor het terugdringen van vroegtijdig schoolverlaten en de leerplichtambtenaren en -assistenten treden sneller en kordater op dan tien jaar geleden. Bovendien is het personeelsbestand van nu veel meer gekleurd dan toen, wat identificatie tussen jongeren en professionals eenvoudiger maakt. Wat tussen de gesprekken door ook blijkt, is het ongelofelijk grote belang van onderwijs en een diploma als toegangsticket tot de arbeidsmarkt. Wie slechte onderwijskansen krijgt of de aangeboden kansen niet benut, staat levenslang op achterstand.

AUTEUR Margalith Kleijwegt
UITGEVER Atlas Contact
PRIJS € 19,99
PAGINA'S 218
ISBN 978 90 450 2626 8